

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กิตติพงษ์ กิตยารักษ์. กระบวนการยุติธรรมไทย. บทความประกอบการสัมมนาทางวิชาการ จัดโดย คณะกรรมการบริหารและการยุติธรรม วุฒิสภา คณะกรรมการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขานิติศาสตร์ และคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ระหว่างวันที่ 27-31 มีนาคม 2538 ณ รัฐสภา.
- กุลพล พลวัน. ระบบการดำเนินคดีอาญาโดยอัยการในประเทศไทย. วารสารอัยการ 9 ฉบับที่ 101 (พฤษภาคม 2529).
- กุลพล พลวัน. ปัญหาการสอบสวนคดีอาญาในประเทศไทย. รวมบทความเกี่ยวกับการสอบสวนคดีอาญาในนานาประเทศ ศูนย์บริการเอกสารและวิชาการ กรมอัยการ.
- กุลพล พลวัน. อธิปไตยกรมอัยการ : ผู้รับผิดชอบการดำเนินคดีของรัฐ. วารสารอัยการ 2 ฉบับที่ 24 (ธันวาคม 2522).
- กุลพล พลวัน. พัฒนาการสิทธิมนุษยชน. พิมพ์ครั้งที่ 3 (กันยายน 2538).
- กุลพล พลวัน. บทบาทของอัยการในการดำเนินคดีอาญา. วารสารอัยการ 8 ฉบับที่ 85 (มกราคม 2528).
- กุลพล พลวัน. ลักษณะทั่วไปของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. วารสารอัยการ 4 ฉบับที่ 39 (มีนาคม 2524).
- กุลพล พลวัน. โครงสร้างของกรมอัยการ. วารสารอัยการ 2 ฉบับที่ 14 (กุมภาพันธ์ 2522).
- เกียรติขจร วิจารณ์สวัสดิ์. ดุลยพินิจในการไม่ฟ้องคดีอาญาที่มีมูลของอัยการในสหรัฐอเมริกา. นิติศาสตร์ 10 ฉบับที่ 1 (2521).
- เกียรติขจร วิจารณ์สวัสดิ์. หลักการไม่ยอมรับฟังพยานวัตถุ พยานเอกสารซึ่งได้มาโดยการจับ การค้น การยึด ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายในสหรัฐอเมริกา. วารสารนิติศาสตร์ 9 ฉบับที่ 3 (กันยายน 2520).
- โกเมน ภัทรภิรมย์. งานอัยการในกระบวนการยุติธรรม. อัยการนิเทศ เล่มที่ 31 ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2512.
- โกเมน ภัทรภิรมย์. งานสอบสวนคดีอาญาในประเทศฝรั่งเศส. อัยการนิเทศ เล่มที่ 31 ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2512.

- โกเมน ภัทรภิรมย์. กฎหมายอาญามีข้อจำกัดที่เกี่ยวกับพื้นที่ที่ใช้บังคับ. วารสารอัยการ 14 ฉบับที่ 163 (กันยายน 2534).
- ชอนมุณีการสอบสวนความผิดนอกราชอาณาจักร. อัยการนิเทศ เล่ม 42 ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2523. คณิต ฌ นคร. อัยการเยอรมันและการดำเนินคดีอาญาของอัยการเยอรมันก่อนฟ้อง. ระบบอัยการสากล (กรมอัยการ, ศูนย์บริการเอกสารและวิชาการ 2526).
- คณิต ฌ นคร. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2526.
- คณิต ฌ นคร. อัยการกับการสอบสวนคดีอาญา. อัยการนิเทศ เล่มที่ 38 ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2519.
- คณิต ฌ นคร. บันทึกความเห็นของกรมอัยการประกอบการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แผ่นปลิว (ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์และปีที่พิมพ์)
- คณิต ฌ นคร. วิธีพิจารณาความอาญาของไทย : หลักกฎหมายกับทางปฏิบัติที่ไม่ตรงกัน. วารสารนิติศาสตร์ 15 (กันยายน 2528)
- คณิง ภาไชย. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. 2 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 3. เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : มิตรนราการพิมพ์, 2530.
- คณิง ภาไชย. วิธีพิจารณาความอาญาตามกฎหมายอังกฤษ. วารสารอัยการ 10 ฉบับที่ 109 (มกราคม 2530).
- คณิง ภาไชย. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเล่ม 1 แก้ไขเพิ่มเติมโดยรองศาสตราจารย์ณรงค์ ใจหาญ. พิมพ์ครั้งที่ 4. พฤศจิกายน 2537.
- จิตติ เจริญน้ำ. หมายเหตุท้ายคำชี้ขาดความเห็นแย้งของอัยการสูงสุดที่ 9/2535. วารสารอัยการ 15 ฉบับที่ 170 (เมษายน 2535).
- จิตติ ดิงศภัทร์. กฎหมายอาญาภาค 1. สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา 2536.
- จุมพต สายสุนทร. คำอธิบายกฎหมายทะเลว่าด้วยอาณาเขตทางทะเล. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2536.
- รัชชม อรรถภิญญ์. ความร่วมมือในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาระหว่างประเทศ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ฐิตาวดี ชรรมาเสถียร. ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการสังคดีของพนักงานอัยการ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. รวมกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา. กรุงเทพมหานคร : สำนักนิติธรรม, 2538.

- ทวิศักดิ์ ฅ ตะกั่วทุ่ง. งานอัยการของประเทศญี่ปุ่น : ระบบอัยการต่างประเทศ. ใน งานกรฐิน พระราชทานกรมอัยการ ฅ วัดบูรณศิริมาตยาราม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด กรมประชาสงเคราะห์, 2520.
- ประพันธ์ นัยโกวิท. จากร้อนสุดในอินเดียสู่หนาวสุดที่ฟินแลนด์. วารสารอัยการ 19 ฉบับที่ 222 (สิงหาคม 2539).
- ปรีชา ส่งสัมพันธ์. เขตอำนาจของรัฐในการฟ้องร้องและลงโทษผู้กระทำผิดทางอาญา. อัยการ นิเทศ เล่มที่ 39 ฉบับที่ 1-2, 2520.
- เพชร ยุติธรรมดำรง. ทหารเรือกับอำนาจการสอบสวนการกระทำผิดทางอาญาที่เกิดขึ้นทางทะเล. เอกสารประจำภาค. 2532.
- ภาสกร ชุณหอุไร. ปัญหาบางประการในกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา. วารสาร นิติศาสตร์ 20 ฉบับที่ 3 (กันยายน 2533).
- รุ่งแสง กฤตยพงษ์. ระบบอัยการในประเทศสหรัฐอเมริกา. วารสารอัยการ 14 (สิงหาคม 2534).
- วุฒิสถาตร์เนติญาณ, พระ. คำสอนชั้นปริญญาตรีวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช 2479. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง.
- ศิริศักดิ์ ดิษะพรรณ. ระบบอัยการในสาธารณรัฐประชาชนจีน. อัยการนิเทศ เล่มที่ 47 ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2528.
- ศิลาปอรัญ ชูเวช และ ทวิศักดิ์ ฅ ตะกั่วทุ่ง. กระทรวงยุติธรรมของประเทศญี่ปุ่น : ในระบบ อัยการสากล. รวบรวมโดยกรมอัยการ 2526.
- สมชาย แก่นพรัตน์. โครงสร้างองค์กรการบริหารงานบุคคลข้าราชการอัยการในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- สมเจตน์ มงคลหัตถี, พ.ศ.อ. วิเคราะห์พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็น โจรสลัด พ.ศ.2534. วารสารกฎหมาย คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 15 ฉบับที่ 1 (ธันวาคม 2537).
- สมพร พรหมพิตร. ผู้ประสานงานกลางกับการสอบสวนความผิดคนอกราชอาณาจักร. วารสาร อัยการ 19 ฉบับที่ 219 (พฤษภาคม 2539).
- ศักดิ์ยา อรุณชารี. อำนาจของพนักงานอัยการเกี่ยวกับการสอบสวนคดีอาญา. วิทยานิพนธ์มหา บัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- สุข เปรมาวิน. อัยการสหภาพโซเวียต. ระบบอัยการในต่างประเทศ กรมอัยการ 21 มกราคม 2507.

สุจินต์ ทิมสุวรรณ. คติวิสามัญจาคกรรณ. วารสารอัยการ 3 (กุมภาพันธ์ 2523).

สุจินต์ ทิมสุวรรณ. การดำเนินคดีอาญาโดยอัยการ. วารสารอัยการ 4 ฉบับที่ 46 (ตุลาคม 2524).

สุผานิต มั่นสุข. กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา. คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สุพร อิศรเสนา. คำอธิบายพระราชบัญญัติรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ.2526. กรุงเทพฯ
มหานคร : สำนักพิมพ์นิติบรรณการ, 2528.

สุพิศ ปราณีตพลกรัง. การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพผู้ต้องหาโดยองค์การตุลาการในชั้นก่อนพิจารณา :
ศึกษาเปรียบเทียบไทยและสหรัฐอเมริกา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

สุรินทร์ ถั่วทอง. จากยกกระบัตรสู่อัยการ. วารสารอัยการ 5 ฉบับที่ 52 (เมษายน 2525).

สุวิทย์ แสงทอง. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญารัสเซีย. วารสารอัยการ 14 ฉบับที่ 155
(มกราคม 2534).

สุเทพ อัดถการ. กฎหมายระหว่างประเทศกับการเมืองระหว่างประเทศ พหุติการณ์และเอกสาร
เล่ม 1 ภาคสันติ. พิมพ์ครั้งที่ 1. 2516.

หยุด แสงอุทัย. ร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.24.... ใน รายงาน
ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 12/2499 (สมัยสามัญ) ชุดที่ 1.

อมร จันทรสมบุรณ์. อำนาจสืบสวน สอบสวน ฟ้องร้องในขบวนการยุติธรรมของไทย .
บทบัญญัติ เล่มที่ 30 ประจำปีพุทธศักราช 2516.

อรุณี กระจ่างแสง. บทบาทของอัยการในการสอบสวนคดีอาญา:ศึกษาเปรียบเทียบเยอรมันนี
สหรัฐอเมริกาและไทย. วารสารนิติศาสตร์ 20 ฉบับที่ 3 (กันยายน 2533).

อรุณี กระจ่างแสง. อัยการกับการสอบสวนคดีอาญา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.

อัยการ, กรม. ประวัติอัยการ. ใน งานพระราชทานเพลิงศพพระสการประสิทธิ์ อธิบดีกรมอัยการ
พ.ศ. 2489-2491 ณ วัดมกุฏกษัตริยาราม วันพุธที่ 24 มีนาคม พุทธศักราช 2497.

อัยการ, กรม. วิวัฒนาการของระบบอัยการในประเทศไทย : หนังสือ 100 ปีอัยการ พ.ศ.2526
ระบบอัยการต่างประเทศ. ใน งานพระกรุณาพระราชทานกรมอัยการ ณ วัดบูรณศิริ
มาศยาราม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร วันพุธที่ 16 พฤศจิกายน 2520.

อายุร สมานเดชา. อำนาจหน้าที่ของอัยการสูงสุด : ศึกษาเปรียบเทียบกับสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.

อุสาศ์ โคมตปาณิต. ศาลปกครอง : กฎหมายมหาชน . เอกสารการสอนสาขานิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2526.

ภามาต่างประเทศ

Attorney General. Corpus Juris Secundum A Complete Restatement of The Entire American
Law as Developed by All Reported Cases, Volume 7a St.Pual, Minn.

Attorey General. American Jurisprudence Second Edition Volume 7, 1980.

Controlling Criminal Prosecutions. The Attorney General the Crown Prosecutor, Working
Paper 62 Law Reform Commission of Canada.

Davies, Croall and Tyrer. Criminal Justice: An Introduction to The Criminal Justice System
in England and Wales, Longman 1995.

Julia Flonda. Public Prosecutors and Discretion : A Comparative Study Clarendon Press,
Oxford 1995.

Mary Ann Glendow. Comparative Legal Traditions in a Nutshell West Publishing Co.,
1982.

Masanori Tsunode. Hanzai No Kokusaika to Sousa Juristo Keijisoshouhou No Souten
(Shinpan) Houritsugako No Souten Shirizu.

Office of the Attorney General. United States Department of Justice Legal Activities
1994-1995; Published June 1, 1994 by : Office of Attorney Personnel Management
U.S.>Department of Justice Washington, D.C. 20530.

Sanford H. Kadish. Prosecutor : Comparative Aspect. Encyclopedia of Crime and Justice
Editor in Chief Volume 3.

Shigemitsu Dando. Japanese Criminal Procedure. trans. B.J. George Jr. (New Jersey : Fred
B. Rothman & Co., 1965).

Yosiyuki Noda. Introduction to Japanese Law. trans. Anthony H. Angelo (Tokyo : Univer
sity of Tokyo Press, 1982).

ภาคผนวก

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่....)

พ.ศ.....

.....
.....
.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่....) พ.ศ.....”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความใน (5) ของมาตรา 2 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(5) “พนักงานอัยการ” หมายความว่าพนักงานอัยการตามกฎหมายว่าด้วยพนักงานอัยการ”

มาตรา 4 ให้ยกเลิกความใน (10) ของมาตรา 2 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 5 ให้ยกเลิกความใน (11) ของมาตรา 2 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(11) “การสอบสวน” หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการได้ทำไปเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาและเพื่อที่จะรู้ตัวผู้กระทำผิด และพิสูจน์ให้เห็นว่าผู้ต้องหาควรมีความผิดหรือไม่”

มาตรา 6 ให้ยกเลิกความใน (13) ของมาตรา 2 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(13) “เคหสถาน” หมายความว่า ที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัย เช่น เรือน โรง เรือหรือแพ ซึ่งคนอยู่อาศัย และให้หมายความรวมถึงบริเวณของที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยนั้นด้วย จะมีรั้วล้อมหรือไม่ก็ตาม”

มาตรา 7 ให้ยกเลิกความใน (21) ของมาตรา 2 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(21) “ควบคุม” หมายความว่า การควบคุมหรือกักขังผู้ถูกจับโดยพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในระหว่างสอบสวน”

มาตรา 8 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 2 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา 2 ทวิ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจและหน้าที่ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิด เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน กับมีหน้าที่ช่วยเหลือพนักงานสอบสวนเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด และมีอำนาจหน้าที่ประการอื่นตามประมวลกฎหมายนี้”

มาตรา 9 ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา 7 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 7 ในการสอบสวน ใต้สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณาคดีที่นิติบุคคลเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย ให้ออกหมายเรียกผู้จัดการหรือผู้แทนอื่นของนิติบุคคลนั้นให้ไปยังพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาล แล้วแต่กรณี”

มาตรา 10 ให้ยกเลิกความในมาตรา 7 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2527 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 7 ทวิ ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาที่ถูกควบคุมหรือขังมีสิทธิดังต่อไปนี้

- (1) แจ้งให้ญาติหรือบุคคลอื่นทราบถึงการถูกจับและสถานที่ที่ถูกควบคุม
- (2) ทบและปรึกษาผู้ที่จะเป็นทนายสองต่อสอง
- (3) ได้รับการเยี่ยมตามสมควร
- (4) ได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งรับมอบตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาที่มีหน้าที่แจ้ง โดยมี ขักชำให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหานั้นทราบถึงสิทธิตามวรรคหนึ่ง”

มาตรา 11 ให้ยกเลิกความในมาตรา 14 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 14 ในระหว่างทำการสอบสวน ใด่สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณา ถ้ามีเหตุควร เชื่อว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ให้พนักงานสอบสวน พนักงาน อัยการ หรือศาล แล้วแต่กรณี สั่งให้แพทย์ตรวจผู้นั้น เสร็จแล้วให้เรียกแพทย์ผู้นั้นมาให้ถ้อยคำหรือ ให้การว่าตรวจได้ผลประการใด

ในกรณีที่พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาล เห็นว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้ วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ให้แจ้งการสอบสวน ใด่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาไว้จนกว่าผู้นั้น หายวิกลจริตหรือสามารถต่อสู้คดีได้ และให้มีอำนาจส่งตัวผู้นั้นไปยังโรงพยาบาลโรคจิต หรือมอบ ให้ผู้อนุบาล ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้อื่นที่เต็มใจรับไปดูแลรักษาก็ได้ ตามแต่จะเห็นสมควร

กรณีที่ศาลงดการใด่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาดังบัญญัติไว้ในวรรคก่อน ศาลจะสั่ง จำหน่ายคดีเสียชั่วคราวก็ได้”

มาตรา 12 ให้ยกเลิกความในหมวด 2 อำนาจสืบสวนและสอบสวน มาตรา 17 มาตรา 18 มาตรา 19 มาตรา 20 และมาตรา 21 ในลักษณะ 2 อำนาจพนักงานสอบสวนและศาล ในภาค 1 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หมวด 2”

อำนาจการสอบสวน

มาตรา 17 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยคำแนะนำของกรมตำรวจแต่งตั้งข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ซึ่งสำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาทางกฎหมายหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโทโดยเฉพาะจากกรมตำรวจเป็นพนักงานสอบสวน

การแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่งพนักงานสอบสวน ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 18 ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิดหรืออ้างหรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจ หรือผู้ต้องหาที่มีที่อยู่หรือถูกจับภายในเขตอำนาจได้

ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในมาตรา 19 มาตรา 20 และมาตรา 21 ความผิดอาญาได้เกิดในเขตอำนาจพนักงานสอบสวนใด โดยปกติให้เป็นหน้าที่พนักงานสอบสวนนั้น ดำเนินการสอบสวนความผิดนั้น ๆ เพื่อดำเนินคดี เว้นแต่เมื่อมีเหตุจำเป็นหรือเพื่อความสะดวกจึงให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ผู้ต้องหาที่มีที่อยู่หรือถูกจับดำเนินการสอบสวน

มาตรา 19 ในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) เป็นการไม่แน่ว่าการกระทำผิดอาญาได้กระทำในท้องที่ใดในระหว่างหลายท้องที่
- (2) เมื่อความผิดส่วนหนึ่งกระทำในท้องที่หนึ่ง แต่อีกส่วนหนึ่งในอีกท้องที่หนึ่ง
- (3) เมื่อความผิดนั้นเป็นความผิดต่อเนื่องและกระทำต่อเนื่องกันในท้องที่ต่าง ๆ เกินกว่าท้องที่หนึ่งขึ้นไป

(4) เมื่อเป็นความผิดซึ่งมีหลายกรรม กระทำลงในท้องที่ต่าง ๆ กัน

(5) เมื่อความผิดเกิดขึ้นขณะผู้ต้องหากำลังเดินทาง

(6) เมื่อความผิดเกิดขึ้นขณะผู้เสียหายกำลังเดินทาง

พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่หนึ่งใดที่เกี่ยวข้องมีอำนาจสอบสวนได้

ในกรณีข้างต้น ถ้าจับผู้ต้องหาได้ การดำเนินการสอบสวนให้อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่จับได้ภายในเขตอำนาจ แต่ถ้าจับผู้ต้องหาไม่ได้ ให้อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่เกี่ยวข้องที่พบการกระทำผิดก่อนอยู่ในเขตอำนาจ

มาตรา 20 ความผิดที่กระทำนอกราชอาณาจักร ซึ่งประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้ถือว่าเป็นความผิดที่กระทำในราชอาณาจักร หรือบัญญัติให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษในราชอาณาจักร ให้อธิบดีกรมอัยการเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบหรือจะมอบหมายหน้าที่นั้นให้พนักงานสอบสวนคนใดก็ได้

ในกรณีจำเป็น พนักงานสอบสวนต่อไปนี้มีอำนาจสอบสวนในระหว่างรอคำสั่งจาก อธิบดีกรมอัยการ

(1) พนักงานสอบสวน ซึ่งผู้ต้องหาถูกจับอยู่ในเขตอำนาจ

(2) พนักงานสอบสวน ซึ่งรัฐบาลแห่งประเทศที่ความผิดได้เกิดขึ้นหรือผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ

มาตรา 21 ในกรณีที่ไม่ว่าการดำเนินการสอบสวนจะอยู่ในความรับผิดชอบของ พนักงานสอบสวนคนใดในจังหวัดเดียวกัน ให้พนักงานอัยการผู้เป็นหัวหน้าในท้องที่นั้นมีอำนาจชี้ขาด

ในกรณีที่ไม่ว่าการดำเนินการสอบสวนจะอยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนคนใดในระหว่างหลายจังหวัด ให้พนักงานอัยการซึ่งอธิบดีกรมอัยการมอบหมายมีอำนาจชี้ขาด การรอคำสั่งชี้ขาดนั้น ไม่เป็นเหตุให้งดการสอบสวน”

มาตรา 13 ให้ยกเลิกความในมาตรา 52 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 52 การที่จะให้บุคคลใดมาเป็นพนักงานสอบสวน หรือมาที่พนักงานอัยการ หรือมาศาล เนื่องในการสอบสวน การไต่สวนมูลฟ้อง การพิจารณาคดี หรือการอย่างอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ จะต้องมีหมายเรียกของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือของศาล แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่พนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการไปทำการสอบสวนด้วยตนเองย่อมมีอำนาจที่จะเรียกผู้ต้องหาหรือพยานมาได้โดยไม่ต้องออกหมายเรียก”

มาตรา 14 ให้ยกเลิกความในมาตรา 56 มาตรา 57 มาตรา 58 และมาตรา 59 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 56 เมื่อบุคคลที่รับหมายเรียกอยู่ต่างท้องที่กับท้องที่ซึ่งออกหมาย ถ้าเป็นหมายศาลก็ให้ส่งไปยังศาลซึ่งผู้ถูกเรียกอยู่ในเขตอำนาจ ถ้าเป็นหมายพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนให้ส่งไปยังพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนซึ่งผู้ถูกเรียกอยู่ในเขตอำนาจ เมื่อศาล พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนดังกล่าวได้รับหมายเช่นนี้แล้ว ให้สลักหลังหมายแล้วจัดการส่งแก่ผู้รับต่อไป

มาตรา 57 ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในมาตรา 78 มาตรา 79 มาตรา 80 มาตรา 92 และมาตรา 94 จะจับ ชั่ง จำคุก หรือกักในเคหสถาน อาคารหรือสถานใด ๆ ที่มีการควบคุมดูแล เพื่อหาตัวคนหรือสิ่งของต้องมีหมายอาญาสำหรับการนั้น

บุคคลที่ต้องจับหรือจำคุกตามหมายศาลจะปล่อยไปได้ก็เมื่อมีหมายปล่อยของศาล

มาตรา 58 ศาลมีอำนาจออกหมายอาญาได้ภายในเขตอำนาจ

มาตรา 59 ศาลผู้มีอำนาจออกหมายอาญาจะออกหมายนั้นโดยพลการหรือโดยมีผู้ร้องขอก็ได้

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนเป็นผู้ร้องขอ คำร้องนั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากพนักงานอัยการก่อน

ในกรณีที่มิใช่ผู้ร้องขอ ศาลผู้ออกหมายจะต้องสอบให้ปรากฏเหตุผลการที่จะออกหมายนั้นเสียก่อน เหตุนี้จะได้มาจากคำแจ้งความโดยสาบานตัวหรือจากพฤติการณ์อย่างอื่นก็ได้”

มาตรา 15 ให้ยกเลิกวรรคสี่ของมาตรา 61 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 16 ให้ยกเลิกความในมาตรา 66 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 66 เหตุที่จะออกหมายจับได้มีดังต่อไปนี้

(1) เมื่อผู้ต้องหาซึ่งถูกสงสัยโดยมีเหตุอันควรว่าได้กระทำความผิดเป็นผู้ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง หรือเมื่อความผิดที่ผู้ต้องหาซึ่งถูกสงสัยโดยมีเหตุอันควรว่าได้กระทำความผิดนั้นเป็นความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป

(2) เมื่อจำเลยเป็นผู้ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งหรือถูกฟ้องในความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป

(3) เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งไม่ได้ถูกควบคุมหรือขังอยู่ไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ได้หนีไป มีพฤติการณ์ปรากฏว่าจะหลบหนีหรือจะไปกระทำการอย่างใดกับพยานหลักฐานในทางที่มีชอบไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(4) เมื่อศาลตั้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยทำสัญญาประกันใหม่หรือเพิ่มจำนวนเงินค้ำประกันประกันหรือเพิ่มหลักประกันหรือเปลี่ยนหลักประกันเสียใหม่แล้ว ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งได้

(5) ในกรณีที่มีการปล่อยชั่วคราวแล้ว ปรากฏในภายหลังว่าขันตราหรือความเสียหายน่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำของผู้ต้องหาหรือจำเลย เนื่องจากการปล่อยชั่วคราว”

มาตรา 17 ให้ยกเลิกความในมาตรา 68 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 68 ห้ามจับใช้ได้อยู่จนกว่าจะจับได้ เว้นแต่ความผิดอาญาตามหมายนั้นขาดอายุความ หรือศาลผู้ออกหมายนั้นได้เพิกถอน”

มาตรา 18 ให้ยกเลิกความในมาตรา 78 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 78 พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับผู้ใด โดยไม่มีหมายจับนั้น ไม่ได้เว้นแต่

(1) เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้าจึงได้บัญญัติไว้ในมาตรา 80

(2) เมื่อพบบุคคลโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้นั้นน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น โดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิด

(3) เมื่อมีเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลนั้นตามมาตรา 66(3) แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้”

มาตรา 19 ให้ยกเลิกความในมาตรา 81 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 81 จะมีหมายจับหรือไม่ก็ตาม ห้ามมิให้จับ

(1) ในที่ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 57 เว้นแต่จะได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายนี้เกี่ยวกับการค้นในที่ดังกล่าว

(2) ในพระราชวัง หรือในที่ซึ่งพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ประทับหรืออยู่ นอกจากจะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก่อน

ความใน (2) มิให้ใช้บังคับในกรณีที่เจ้าพนักงานผู้ถวายความปลอดภัยแก่พระมหากษัตริย์ พระราชินี หรือรัชทายาท หรือให้ความปลอดภัยแก่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์หรือเจ้าหน้าที่หรือผู้รักษาสถานที่นั้น แล้วแต่กรณี เป็นผู้จับ หรือในกรณีความผิดซึ่งหน้า หรือเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลจะกระทำความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี”

มาตรา 20 ให้ยกเลิกความในมาตรา 87 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 14) พ.ศ.2524 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 87 ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าจำเป็นตามพฤติการณ์แห่งคดี

ในกรณีซึ่งเป็นความผิดลหุโทษหรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษจะควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้เท่าเวลาที่จะตามทำให้การ และที่ระบุตัวว่าเป็นใครและที่อยู่ของเขายู่ที่ไหนเท่านั้น

ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าสี่สิบสี่ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ทั้งนี้ มิให้นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ถูกจับมาศาลรวมเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมงนั้นด้วย

ถ้าเกิดความจำเป็นที่จะยังผู้ถูกจับเกินกว่ากำหนดเวลาในวรรคก่อน ให้พนักงานอัยการ โดยตนเองหรือได้รับคำร้องของจากพนักงานสอบสวน ยื่นคำร้องต่อศาลขออนุญาตยังผู้ต้องหาไว้ให้ศาลสอบสวนผู้ต้องหาว่าจะมีข้อคัดค้านหรือไม่

ในกรณีความผิดอาญาที่ได้กระทำความผิดอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีคำสั่งยังได้ครั้งเดียวมีกำหนดไม่เกินเจ็ดวัน

ในกรณีความผิดอาญาที่ได้กระทำความผิดอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งยังได้ครั้งเดียวมีกำหนดไม่เกินเจ็ดวัน

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินกว่าหกเดือน แต่ไม่ถึงสิบปีหรือปรับเกินกว่าหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งยังหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินสี่สิบแปดวัน

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ศาลมีอำนาจสั่งยังหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวันและรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินแปดสิบสี่วัน

ถ้าพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนต้องไปทำการสอบสวนในท้องที่อื่นนอกเขตของศาลซึ่งได้ตั้งขังผู้ต้องหาไว้ พนักงานอัยการ โดยตนเองหรือได้รับคำร้องของจากพนักงานสอบสวน จะยื่นคำร้องขอให้โอนการขังไปยังศาลในท้องที่ที่จะต้องไปทำการสอบสวนนั้นก็ได้อย่างเมื่อศาลที่ตั้งขังไว้เห็นเป็นการสมควรก็ให้ส่งโอนไป”

มาตรา 21 ให้ยกเลิกความในมาตรา 92 มาตรา 93 และมาตรา 94 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 92 ห้ามมิให้ค้นในที่ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 57 โดยไม่มีหมายค้น เว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้น และในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยเหลืออย่างอื่น หรือมีสิ่งใด ๆ อันแสดงว่าได้มีเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่นั้น
- (2) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำลงในที่นั้น
- (3) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไป หรือมีเหตุแน่นแฟ้นควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในที่นั้น
- (4) เมื่อมีเหตุสงสัยว่าสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยกระทำความผิดหรือได้ใช้ในการกระทำความผิดได้ซ่อนหรืออยู่ในนั้น ประกอบทั้งต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่เนื่องจากนั้นซ้ำกว่าจะเอาหมายค้นมาได้สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้ายหรือถูกทำลายเสียก่อน
- (5) เมื่อที่นั้นจะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้านหรือเป็นผู้ควบคุมดูแลและการจับนั้นมีหมายจับหรือจับตามมาตรา 78

มาตรา 93 ห้ามมิให้ค้นบุคคลในที่สาธารณะสถาน เว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้น ในเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลนั้นครอบครองสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือเพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด

ห้ามมิให้ค้นยานพาหนะในที่สาธารณะสถานเว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้นในเมื่อมีเหตุเพียงพอที่จะออกหมายค้นหรือที่จะจับบุคคลได้

มาตรา 94 ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ทำการค้นในที่ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 57 สั่งเจ้าของหรือคนอยู่ในนั้นหรือผู้รักษาสถานที่ซึ่งจะค้นให้ยอมให้เข้าไปโดยมิหวังห้ามอีกทั้งให้ความสะดวกตามสมควรทุกประการในอันที่จะจัดการตามหมาย ทั้งนี้ ให้พนักงานผู้นั้นแสดงหมายหรือถ้าค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายก็ให้แสดงบัตรประจำตัว

ในกรณีที่ไม้อาจสั่งบุคคลดังกล่าวในวรรคหนึ่งและมีความจำเป็นอันไม่อาจปล่อยให้เนิ่นช้าต่อไปได้ เจ้าพนักงานมีอำนาจเข้าไปหรือบุคคลดังกล่าวในวรรคหนึ่งไม่ยินยอมให้เข้าไป เจ้าพนักงานมีอำนาจใช้กำลังเพื่อเข้าไป ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็นจะเปิดหรือทำลายประตู หน้าต่าง รั้ว หรือสิ่งกีดขวางอย่างอื่นทำนองเดียวกันนั้นได้ แต่ต้องกระทำพอสมควรแก่เหตุ”

มาตรา 22 ให้ยกเลิกความในมาตรา 96 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 96 การค้นในที่ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 57 ต้องกระทำในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก มีข้อยกเว้นดังนี้

- (1) เมื่อลงมือค้นแต่ในเวลากลางวัน ถ้ายังไม่เสร็จจะค้นต่อไปในเวลากลางคืนก็ได้
- (2) ในกรณีฉุกเฉินอย่างยิงหรือซึ่งมีกฎหมายอื่นบัญญัติให้ค้นได้เป็นพิเศษ จะทำการค้นในเวลากลางคืนก็ได้
- (3) การค้นเพื่อจับผู้ร้ายหรือผู้ร้ายสำคัญจะกระทำในเวลากลางคืนก็ได้ โดยได้รับอนุญาตพิเศษจากศาล เว้นแต่ในกรณีที่ค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้นจะต้องได้รับอนุญาตพิเศษจากอธิบดีกรมตำรวจหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อการค้นในจังหวัดนั้นแต่ทั้งนี้ไม่ว่ากรณีใดหัวหน้าในการค้นจะต้องเป็นนายอำเภอหรือนายตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป
- (4) การค้นโรงแรม ภัตตาคาร โรงมหรสพ สถานบริการ หรือสถานที่อื่นใดที่เปิดดำเนินกิจการในเวลากลางคืน จะทำการค้นในเวลากลางคืนในระหว่างเวลาที่สถานที่นั้นเปิดดำเนินกิจการก็ได้”

มาตรา 23 ให้ยกเลิกความในมาตรา 98 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 98 การค้นในที่ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 57 จะค้นได้เฉพาะเพื่อหาตัวคนหรือสิ่งของที่ต้องการค้นเท่านั้น แต่มีข้อยกเว้นดังต่อไปนี้

- (1) เจ้าพนักงานซึ่งทำการค้นพบบุคคลอื่นที่มีหมายจับอีกต่างหากในที่ค้น หรือในกรณีความผิดซึ่งหน้า ก็ให้จับบุคคลนั้นได้
- (2) เจ้าพนักงานซึ่งทำการค้นพบสิ่งของใดอันน่าจะใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อประโยชน์หรืออันผู้ต้องหาหรือจำเลย หรือเป็นพยานหลักฐานในความผิดอื่นใด หรือเป็นสิ่งของอันจะต้องถูกริบตามกฎหมายแล้ว แม้จะไม่มีหมายค้นเฉพาะสิ่งของนั้น ๆ จะยึดสิ่งของนั้น ๆ ไว้ก็ได้”

มาตรา 24 ให้ยกเลิกความในมาตรา 102 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 102 การค้นในที่ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 57 ก่อนลงมือค้นให้เจ้าพนักงานผู้ค้นแสดงความบริสุทธิ์เสียก่อน และเท่าที่สามารถจะทำได้ ให้ค้นต่อหน้าผู้ครอบครองสถานที่หรือบุคคลในครอบครัวของผู้นั้น หรือถ้าหาบุคคลเช่นกล่าวนั้น ไม่ได้ก็ให้ค้นต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งเจ้าพนักงานได้ขอร้องมาเป็นพยาน

การค้นที่อยู่หรือสำนักงานของผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งถูกควบคุมหรือขังอยู่ให้ทำต่อหน้าผู้
นั้น ถ้าผู้นั้นไม่สามารถหรือไม่คิดใจมากำกับ จะตั้งผู้แทนหรือให้พยานมากำกับก็ได้ ถ้าไม่มีผู้แทน
หรือพยาน ให้ค้นต่อหน้าบุคคลในครอบครัวหรือต่อหน้าพยานดังกล่าวในวรรคก่อน

สิ่งของใดที่ยึดได้ต้องให้ผู้ครอบครองสถานที่ บุคคลในครอบครัว ผู้ต้องหา จำเลยผู้แทน
หรือพยานดูเพื่อให้รับรองว่าถูกต้อง ถ้าบุคคลเหล่านั้นรับรองหรือไม่ยอมรับรองก็ให้บันทึกไว้”

มาตรา 25 ให้ยกเลิกความในมาตรา 104 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 104 เจ้าพนักงานที่ค้นต้องดำเนินการดังนี้

(1) ในกรณีที่ค้นโดยไม่มีหมาย ต้องรีบส่งบันทึกและบัญชีดังกล่าวในมาตราก่อนพร้อม
ด้วยสิ่งของที่ยึดมาไปยังผู้ที่กำหนดไว้ในหมาย และให้รีบส่งสำเนาบันทึกและบัญชีดังกล่าวต่อศาลโดยไม่
ชักช้า

(2) ในกรณีที่ค้นโดยไม่มีหมาย ต้องส่งบันทึกและบัญชีดังกล่าวในมาตราก่อนพร้อม
ด้วยสิ่งของที่ยึดมา ไปยังพนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ใดซึ่งต้องการสิ่งเหล่านั้น และให้รายงาน
การค้นพร้อมด้วยเหตุผลและสำเนาบันทึกและบัญชีดังกล่าวต่อศาลโดยไม่ชักช้า

ถ้าสิ่งของที่ยึดมาไม่อาจส่งไปได้ ก็ให้แจ้งเหตุและการเก็บรักษาแทนการส่งสิ่งของตาม
(1) และ (2)”

มาตรา 26 ให้ยกเลิกความในมาตรา 108 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 108 ในการวินิจฉัยคำร้องให้ปล่อยชั่วคราว ให้ถือเป็นหลักว่าผู้ต้องหาหรือ
จำเลยทุกคนถึงได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็นที่ต้องขังผู้ต้องหาหรือจำเลยไว้
ทั้งนี้ ต้องพิจารณาข้อเหล่านี้ประกอบ

- (1) ความหนักเบาแห่งข้อหา
- (2) พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงใด
- (3) พฤติการณ์ต่าง ๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร
- (4) เชื้อถือผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันได้เพียงใด
- (5) ผู้ต้องหาหรือจำเลยน่าจะหลบหนีหรือไม่
- (6) ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากการปล่อยชั่วคราวมีเพียงใดหรือไม่

(7) ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องขังตามหมายศาล ถ้ามีคำคัดค้านของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือโจทก์ แล้วแต่กรณี ศาลพึงรับประกอบการวินิจฉัยได้ การสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราวต้องบันทึกเหตุผลไว้”

มาตรา 27 ให้ยกเลิกความในมาตรา 110 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา(ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 110 ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปีขึ้นไป ผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราวต้องมีประกัน และจะมีหลักประกันด้วยหรือไม่ก็ได้

ในคดีอย่างอื่น จะปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกันเลย หรือมีประกันหรือมีประกันและหลักประกันด้วยก็ได้

การเรียกประกันหรือหลักประกันตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง จะเรียกเกินควรแก่กรณีมิได้”

มาตรา 28 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 110 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา 110 ทวิ ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เจ้าพนักงานหรือศาลจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่ของผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราวหรือกำหนดเงื่อนไขอื่นใดตามควรแก่กรณีก็ได้”

มาตรา 29 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 129 ทวิ มาตรา 129 ตริ มาตรา 129 จัตวา และมาตรา 129 เบญจ ในหมวด 1 การสอบสวนสามัญ ลักษณะ 2 การสอบสวน ในภาค 2 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา 129 ทวิ เมื่อมีคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ ให้พนักงานสอบสวนรีบจัดการส่งต้นคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไปยังพนักงานอัยการโดยไม่ชักช้า ถ้าพนักงานสอบสวนได้ดำเนินการประการใดไปแล้ว ให้รายงานการดำเนินการนั้นไปยังพนักงานอัยการด้วย

เมื่อมีการแก้หรือถอนคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 129 ตริ ให้พนักงานอัยการมีอำนาจและหน้าที่กำกับและควบคุมโดยทั่วไปซึ่งการสอบสวนของพนักงานสอบสวน อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(1) พิจารณาคำขอของพนักงานสอบสวนที่ขอให้ศาลออกหมายจับ หมายค้นและหมาย ชั่ง ตลอดจนคำคัดค้านการปล่อยชั่วคราวของพนักงานสอบสวน ในการนี้ ให้พนักงานอัยการมี อำนาจยับยั้งคำขอหรือคำคัดค้านดังกล่าวได้

(2) มีอำนาจตรวจสอบสำนวนการสอบสวนหรือให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวน มาให้พิจารณา หรือให้พนักงานสอบสวนรายงานข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับคดี

(3) มีอำนาจเข้าฟังการสอบสวนผู้ต้องหาหรือพยานได้

(4) ให้คำแนะนำและสั่งการพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับการสอบสวน ในการนี้ ให้ พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำแนะนำและสั่งการของพนักงานอัยการ และนำบันทึกคำแนะนำและสั่ง การนั้นรวมเข้าสำนวนไว้

(5) ในระหว่างการสอบสวนหรือเมื่อได้รับสำนวนการสอบสวนจากพนักงานสอบสวน แล้ว ให้มีอำนาจสั่งตามที่เห็นสมควรให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมหรือสอบสวน บุคคลใดซึ่งตามสำนวนปรากฏว่าเป็นผู้กระทำความผิดด้วยเป็นผู้ต้องหาเพิ่มเติม

(6) มีอำนาจขอให้ศาลชั่ง ปล่อยผู้ต้องหา หรือปล่อยชั่วคราว แล้วแต่กรณี

(7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ มาตรา 129 จัตวา ในคดีซึ่งเป็นความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไปให้ พนักงานอัยการทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวน ในการนี้ ให้มีอำนาจและหน้าที่ในการ สอบสวนเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนและอำนาจหน้าที่ประการอื่นที่กฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็น อำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำของ พนักงานอัยการในเรื่องที่เกี่ยวกับการสอบสวนคดีนั้น

มาตรา 129 เบญจ ในคดีที่พนักงานอัยการเห็นว่าเป็นคดีสำคัญหรือคดียุ่งยากซับซ้อน ซึ่งจำ เป็นที่จะต้องทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวน ให้พนักงานอัยการเสนอเรื่องให้อธิบดีกรม อัยการพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมอัยการแล้ว ให้พนักงานอัยการทำการสอบสวน ร่วมกับพนักงานสอบสวน ในการนี้ ให้มีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวน และอำนาจหน้าที่ประการอื่นที่กฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ

ในกรณีตามวรรคหนึ่งให้นำมาตรา 129 จัตวา วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา 30 ให้ยกเลิกความในมาตรา 131 และมาตรา 132 แห่งประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 131 ให้พนักงานสอบสวนรวบรวมหลักฐานทุกชนิดเท่าที่สามารถจะทำได้เพื่อประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวข้องกับความคิดที่ถูกกล่าวหา และเพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำความผิดและพิสูจน์ให้เห็นว่าผู้ต้องหาควรมีความคิดหรือไม่

มาตรา 132 เพื่อประโยชน์แห่งการรวบรวมหลักฐานให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) ตรวจร่างกายผู้เสียหายเมื่อผู้นั้นยินยอม

(2) ตรวจร่างกายผู้ต้องหาเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงแห่งคดี เพื่อการนี้ให้มีอำนาจให้แพทย์ทำการตรวจร่างกายภายในหรือให้แพทย์จัดให้มีการเจาะตัวอย่างเลือดของผู้ต้องหาตามความจำเป็นแห่งคดี และให้มีอำนาจทำการถ่ายภาพ พิมพ์ลายนิ้วมือ ลายมือ หรือลายเท้าผู้ต้องหา ตลอดจนทำการวัดขนาดร่างกายและใช้มาตรการอื่นในลักษณะเดียวกัน และให้ผู้ต้องหาเขียนลายมือหรือลงลายมือชื่อได้ด้วย

(3) ตรวจสิ่งของหรือสถานที่อันอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ รวมทั้ง ทำการถ่ายภาพ ทำแผนที่หรือภาพวาด หรือตรวจหาพิมพ์ลายนิ้วมือ ลายมือ หรือลายเท้าที่ปรากฏบนสิ่งของหรือในบริเวณสถานที่ดังกล่าว ตลอดจนทำการจำลองสิ่งของหรือสถานที่ดังกล่าว

(4) ค้นเพื่อพบสิ่งของซึ่งทำหรือมีไว้เป็นความผิด ได้มาโดยกระทำความผิดได้ใช้หรือสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ แต่ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยค้น

(5) หมายเรียกบุคคลซึ่งครอบครองสิ่งของซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ให้นำสิ่งของนั้นมาส่ง แต่บุคคลที่ถูกหมายเรียกไม่จำเป็นต้องมาเอง เมื่อจัดส่งสิ่งของตามหมายแล้ว ให้ถือว่าได้ปฏิบัติตามหมาย

(6) ชี้ด อายัด หรือรักษาไว้ซึ่งสิ่งของที่ค้นพบหรือส่งมาดังกล่าวไว้ใน (4) และ (5)”

มาตรา 31 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 133 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา 133 ทวิ ให้แยกถามปากคำพยานโดยมิให้เผชิญหน้ากันเองหรือเผชิญหน้ากับผู้ต้องหา เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการค้นหาความจริง จะให้พยานเผชิญหน้ากันเองหรือเผชิญหน้ากับผู้ต้องหาก็ได้”

มาตรา 32 ให้ยกเลิกความในมาตรา 134 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 134 เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียกหรือส่งตัวมาหรือเข้ามอบตัวต่อพนักงานสอบสวนหรือปรากฏว่าผู้ใดซึ่งมาอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้ต้องหาให้ถามชื่อตัว ชื่อสกุล สัญชาติบิดามารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด และแจ้งให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด แล้วจึงแจ้งข้อหาให้ทราบ

พนักงานสอบสวนจะต้องให้โอกาสผู้ต้องหาที่จะแก้ข้อหาและที่จะแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตนได้”

มาตรา 33 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 134 ทวิ มาตรา 134 ตริ และมาตรา 134 จัตวา แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา .

“มาตรา 134 ทวิ ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะมีทนายอยู่ร่วมด้วย และปรึกษาทนายในขณะที่ให้การต่อพนักงานสอบสวน หรือในขณะเผชิญหน้ากับพยานตามมาตรา 133 ทวิ หรือในขณะเผชิญหน้ากับผู้ต้องหาคนอื่นตามมาตรา 134 จัตวา เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งมีเหตุอันควรไม่อาจรอทนายได้ พนักงานสอบสวนจะทำการสอบสวนผู้ต้องหาโดยไม่มีทนายอยู่ร่วมด้วยก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุอันไว้ในส่วนการสอบสวน

มาตรา 134 ตริ ในการถามคำให้การผู้ต้องหา ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบก่อนว่า

(1) ผู้ต้องหาสิทธิจะให้การหรือไม่ก็ได้ ถ้าผู้ต้องหาให้การ ถ้อยคำที่ผู้ต้องหาให้การนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานอันเขาในการพิจารณาคดีได้ และ

(2) ผู้ต้องหาสิทธิที่จะมีทนายอยู่ร่วมด้วยและปรึกษาทนายตามมาตรา 134 ทวิ เมื่อผู้ต้องหาเต็มใจให้การอย่างใดก็ให้จดคำให้การไว้ ถ้าผู้ต้องหาไม่เต็มใจให้การเลยก็ให้บันทึกไว้

มาตรา 134 จัตวา ในคดีที่มีผู้ต้องหาหลายคน ให้แยกถามคำให้การผู้ต้องหาโดยมิให้เผชิญหน้ากันในการสอบสวน เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการค้นหาคำความจริงจะให้ผู้ต้องหาในคดีนั้นเผชิญหน้ากันก็ได้”

มาตรา 34 ให้ยกเลิกความในมาตรา 135 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 135 ในการถามคำให้การผู้ต้องหา ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการชักนำ ชูใจ ทำให้ท้อใจ ให้คำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวง หรือใช้วิธีการอื่นอันมิชอบกับผู้ต้องหาเพื่อจงใจให้เขาให้การอย่างใด ๆ ในเรื่องที่ต้องหา”

มาตรา 35 ให้ยกเลิกความในมาตรา 136 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 36 ให้ยกเลิกความในมาตรา 138 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 138 พนักงานสอบสวนมีอำนาจทำการสอบสวนเองหรือส่งประเด็นไปสอบสวนเพื่อทราบความเป็นมาแห่งชีวิต และความประพฤติอันเป็นอาชญาของผู้ต้องหา แต่ต้องแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบข้อความทุกข้อที่ได้มา ถ้าผู้ต้องหาประสงค์จะชี้แจงประกอบข้อความดังกล่าวประการใดก็ให้บันทึกไว้ด้วย”

มาตรา 37 ให้ยกเลิกความในมาตรา 140 มาตรา 141 และมาตรา 142 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 140 เมื่อทำการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้พนักงานสอบสวนจัดการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(1) ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการ เพื่อพิจารณาว่าควรให้แจ้งการสอบสวนหรือไม่

ถ้าพนักงานอัยการสั่งให้แจ้ง หรือให้ทำการสอบสวนต่อไป ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามนั้น

(2) ถ้ารู้ตัวผู้กระทำความผิดให้รับทัญญูติในสำนวนคดีต่อไปนี้

มาตรา 141 ถ้ารู้ตัวผู้กระทำความผิดแต่เรียกหรือจับตัวยังไม่ได้ ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมความเห็นไปยังพนักงานอัยการ

ถ้าพนักงานอัยการเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้ยุติการสอบสวนโดยสั่งไม่ฟ้องและให้แจ้งคำสั่งนี้ให้พนักงานสอบสวนทราบ

ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าควรสอบสวนต่อไป ก็ให้สั่งให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติเช่นนั้น

ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าควรสั่งฟ้อง ก็ให้จัดการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหา ถ้าผู้ต้องหาอยู่ต่างประเทศ ให้พนักงานอัยการจัดการเพื่อขอให้ส่งตัวข้ามแดนมา

มาตรา 142 ถ้ารู้ตัวผู้กระทำผิดและ

(1) ผู้นั้นถูกควบคุมอยู่ หรือเรียกตัวมาได้ ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมความเห็นไปยังพนักงานอัยการ และขอคำสั่งจากพนักงานอัยการว่าจะให้จัดการกับผู้ต้องหาประการใด หรือ

(2) ผู้นั้นถูกขังอยู่ ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมความเห็นไปยังพนักงานอัยการ

แต่ถ้าเป็นความผิดซึ่งพนักงานสอบสวนเปรียบเทียบได้ และผู้กระทำผิดได้ปฏิบัติตามที่เปรียบเทียบนั้นแล้ว ให้บันทึกการเปรียบเทียบนั้นไว้ แล้วส่งไปให้พนักงานอัยการพร้อมด้วยสำนวน”

มาตรา 38 ให้ยกเลิกความในมาตรา 143 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 6) พ.ศ.2499 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 143 เมื่อได้รับสำนวนการสอบสวนพร้อมความเห็น หรือได้รับบันทึกการเปรียบเทียบพร้อมสำนวนการสอบสวนจากพนักงานสอบสวนดังกล่าวในมาตราก่อน ให้พนักงานอัยการปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่พนักงานอัยการมีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้ออกคำสั่งไม่ฟ้อง

(2) ในกรณีที่พนักงานอัยการมีความเห็นควรสั่งฟ้อง ให้ออกคำสั่งฟ้องและฟ้องผู้ต้องหา

ต่อศาล

(3) ในกรณีที่พนักงานสอบสวนได้เปรียบเทียบไปแล้ว ถ้าพนักงานอัยการเห็นชอบด้วยก็ให้สั่งเห็นชอบ ถ้าเห็นว่าการเปรียบเทียบนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่อยู่ในอำนาจพนักงานสอบสวนที่จะเปรียบเทียบได้ ก็ให้สั่งฟ้องหรือสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนต่อไป

ในกรณีหนึ่งกรณีใดข้างต้น พนักงานอัยการมีอำนาจสั่งหรือดำเนินการตามมาตรา 129 ตรี (5) และ (6)

ในกรณีความผิดต่อชีวิตซึ่งผู้ตายถูกเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ทำให้ตาย หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ อธิบดีกรมอัยการเท่านั้นมีอำนาจออกคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้อง”

มาตรา 39 ให้ยกเลิกความในมาตรา 145 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 333 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ.2515 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 145 ในกรณีที่มีคำสั่งไม่ฟ้อง และคำสั่งนั้นไม่ใช่ออริบตีกรรมอัยการคำสั่งนั้นจะเป็นคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอริบตีกรรมอัยการ หรือผู้ซึ่งอริบตีกรรมอัยการมอบหมาย

ความในวรรคหนึ่งให้นำมาบังคับในการที่พนักงานอัยการจะไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกาหรือถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์ และถอนฎีกา โดยอนุโลม”

มาตรา 40 ให้ยกเลิกความในมาตรา 150 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2523 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 150 ให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่กับสาธารณสุขจังหวัดหรือแพทย์ประจำสถานอนามัย หรือแพทย์ประจำโรงพยาบาล หรือแพทย์อื่นเป็นผู้ชันสูตรพลิกศพโดยเร็ว และให้ทำบันทึกรายละเอียดแห่งการชันสูตรนั้นไว้ ถ้าบุคคลดังกล่าวไม่มีหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ใช้เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขประจำท้องที่หรือแพทย์ประจำตำบล

ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนแจ้งแก่ผู้มีหน้าที่ไปทำการชันสูตรพลิกศพและพนักงานอัยการทราบ และให้พนักงานอัยการมีอำนาจเข้าร่วมทำการชันสูตรพลิกศพนั้นได้

ในกรณีที่มีความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ เมื่อได้มีการชันสูตรพลิกศพแล้ว ให้พนักงานสอบสวนมอบสำนวนชันสูตรพลิกศพให้พนักงานอัยการ ให้พนักงานอัยการทำคำร้องขอต่อศาลชั้นต้นแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่ให้ทำการ ใด่สวนและทำคำสั่งแสดงว่าผู้ตายคือใคร ตายที่ไหน เมื่อใด และถึงเหตุและพฤติการณ์ที่ตายด้วยโดยคนทำร้ายให้กล่าวว่าใครเป็นผู้กระทำร้ายเท่าที่จะทราบได้

ในการใด่สวน ให้ศาลปิดประกาศแจ้งกำหนดวันที่จะทำการ ใด่สวนไว้ที่ศาลก่อนวันทำการ ใด่สวนไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และให้พนักงานอัยการนำพยานหลักฐานทั้งปวงที่แสดงถึงการตายดังกล่าวในวรรคก่อนมาสืบ

เมื่อศาลได้ปิดประกาศแจ้งกำหนดวันที่จะทำการ ใด่สวนแล้ว และก่อนการ ใด่สวนเสร็จสิ้นสามปี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ผู้ตาย มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลขอเข้ามาซักถามพยานที่พนักงานอัยการนำสืบและนำสืบพยานอื่นได้ด้วย เพื่อการนี้ให้มีสิทธิแต่งตั้งทนายความให้ดำเนินการแทนได้ เพื่อประโยชน์ในการนี้ให้พนักงานอัยการแจ้งกำหนดการ ใด่สวนไปให้บุคคลดังกล่าวแล้วคนหนึ่งคนใดทราบเท่าที่สามารถจะทำได้

เมื่อศาลเห็นสมควร เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลจะเรียกพยานที่น่าสืบมาแล้ว มาสืบเพิ่มเติม หรือเรียกพยานอื่นมาสืบก็ได้

คำสั่งของศาลตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิฟ้องร้องและการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล หากพนักงานอัยการหรือบุคคลอื่นได้ฟ้อง หรือจะฟ้องคดีเกี่ยวกับการตายนั้น

เมื่อศาลได้มีคำสั่งแล้ว ให้ส่งสำนวนการไต่สวนของศาลไปยังพนักงานอัยการเพื่อส่งให้แก่พนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไป ตามแต่กรณี”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ประวัติผู้เขียน

นายชัยรัตน์ วรรณิการ์ เป็นคนกรุงเทพมหานครโดยกำเนิด เกิดเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2503 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนมัธยมสาธิตรามคำแหง และตอนปลายจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เมื่อปี พ.ศ.2518 และ พ.ศ.2520 ตามลำดับ สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อปี พ.ศ.2525 และสำเร็จเป็นเนติบัณฑิต เมื่อปี พ.ศ.2526

ปัจจุบันรับราชการเป็นพนักงานอัยการ ในตำแหน่งอัยการประจำกรม สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน (สคช.)

